

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Bratianu még akarja hosszabbítani a parlament mandátumát

A román nemzeti párt tárgyalásba kezdett a liberálisokkal

Bukarest politikai szenzációi

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Egy politikai napilap tegnapi száma azt a szenzációs hírt közli, hogy néhány nappal ez előtt

Bratianu Jonel miniszterelnök tárgyalásba bocsátkozott a román nemzeti párt vezetőivel.

Ez újabb és teljesen váratlan tárgyalásokat a nemzeti pártnak azok a tagjai kezdeményeztek, akik valaha Take Jonescu pártjának voltak tagjai. — így elsősorban C. Xenii, volt miniszter a Take Jonescu-kormány alatt — és Stelian Popescu, az Universul főszerkesztője. Állítólag Maniu határozottan hozzájárult a tárgyaláshoz.

Hogy Maniu miért fordított volna eképen hátat a parasztpártnak, amellyel hónapok óta tanácskozik a fuzióról és hogy miért keresi éppen érzelmileg legtávolabb álló liberális párt fegyverbarátságát, arról nem ír a bukaresti lap, éppen ezért az egész hírt teljes fenntartással kell fogadni.

Ugyancsak ez a lap jelenti, hogy Bratianu miniszterelnök, amint minisztertanács és pártülés alkalmával tett kijelentéseiből kivehető, —

még akarja hosszabbítani a liberális párt kormányon való maradását.

A miniszterelnök ugyanis érzi, hogy a hatalom napról napra jobban kicsuszik kezéből és érzi, hogy ha a demokratikus pártok egyszer kormányra kerülnek, nem fogják kimélni sem a liberális párt törvényhozását, sem gazdasági szerzeményeit. Másrészt tudvalevő, hogy a jövő tavasszal lejár a jelenlegi parlament mandátuma, mivel az alkotmány azt írja elő, hogy az általános választások négy évenként tartandók. Ezzel szemben Bratianu miniszterelnök azt állítja, hogy az alkotmány csak

a rendes törvényhozó testületek mandátumának a tartamát szabta meg négy évben,

viszont az alkotmányozó nemzetgyűlésről — már pedig a jelenlegi kamara és szenátus az! — sehol sem beszél az alkotmány. Tehát

ezt az alkotmányozó nemzetgyűlést csak akkor kell felosztatni, ha befejezi azt a munkát, amelynek megvalósítására összehívta.

Ennélfogva Bratianu Jonel miniszterelnök intenciója az, hogy a parlamentet ne kelljen

felosztatni 1926 februárban, hanem majd akkor, amikor azt ő jónak látja. Bratianu állítólag azzal indokolja ezt a fel fogását, hogy az ellenzéki pártok nem tudnak egymás közt megegyezésre jutni, önmagában pedig

egyik ellenzéki párt sem elég erős ahhoz, hogy e „kritikus körülmények között” tudjon kormányozni.

Természetesen, ezt a hirtelenséget is teljes fenntartással kell fogadni.

Mussolini incidense egy angol újságíróval

A locarnói konferencia utolsó epizódjai

— Az Estilap eredeti távirata —

Rövid tudósításban beszámoltunk a locarnói konferencia záróüléséről. A nagyjelentőségű megállapodásokat a világsajtó már éterken méltatja, bár e pillanatban a megállapodások minden részlete még ismeretlen. Ez ugyanis a közös megegyezés alapján csak holnap, kedden kerül nyilvánosságra.

A konferencia záróülése — mint az Estilap már hírt adott róla — pénteken délután négy órakor kezdődött.

A záróülés egész ideje alatt Chamberlain külügyminiszter felelősége a palota bejáratánál állott és kodakjával szorgalmasan fotográfálta a világpolitika nagyságait. Pontosan 7 óra huszonöt perckor ért véget a történelmi aktus, amely után a konferencia résztvevői a fényesen kivilágított és felfűtött városban tettek sétát.

Nemcsak az utolsó napon, de ott tartózkodásuk egész ideje alatt Mussolinét mindenütt élénk érdeklődés kísérte. És az olasz fasiszták patronusának tetszett is a főmegléleirányított érdeklődése. Gyakran mutatkozott utcán, nyilvános helyiségekben és szombat délután magához kérte a világsajtó Locarnóban összegyűlekezett képviselőit. Ezeknek egy része azonban tüntetőleg távoltartotta magát Mussolinétól.

A megjelent újságírók előtt kifejtette Olaszország álláspontját a biztonsági kérdésben, amelyet Európa békeje szempontjából rendkívül fontosnak tart. Melegen üdvözölte Németországnak a Népszövetségbe való belépését.

Ezután Mussolini hangsúlyozta, hogy boldognak érzi magát, hogy Locarnóban találkozhatott a barátságos népek államférfiaival. Nagyon különösnek tartotta volna a távolmaradását erről a fontos konferenciáról, amelynek színhelye az olasz határtól alig pár kilométernyire fekszik.

Mussolinének természetesen fel tűnt, hogy a sajtó képviselői közül néhány igen jelentékeny lap képviselője nem tett eleget meghívásának. Kiderült, hogy az angol és francia sajtó képviselői határozták el, hogy nem jelennek meg Mussoliné előtt, hogy ezzel is tüntessenek az olaszországi sajtószabadság eltiprása és egy angol-amerikai újságíró Olaszországból történt kiutasítása ellen.

A konferencia záróülésének befejezése után, mikor Mussolini kilépett az ülésterem ajtaján megpillantotta azokat az újságírókat, akik nem jelentek meg nála, oda-

lépett hozzájuk és az egyiket megszólította:

— Nos a kommunizmus még mindig fejlődik?

A megszólított újságíró, véletlenül az angol munkáspárt lapjának a Daily Heraldnak tudósítója önértzetesen felelt:

— Nem tudom uram, én nem vagyok kommunista!

Mussolinét láthatóan kinosan érintette a válasz és mentegetődni kezdett:

— Bocsánatot kérek, akkor tévedtem.

Sajnos ez igen gyakran előfordul önnél miniszterelnök ur — felelte a mindenható Mussolinének az újságíró a körülállók hangos derültsége mellett.

Mussolinét a nem várt megjegyzés még kinosabb zavarba hozta. Látszott, hogy nehezen uralkodik magán, de nyugalmat erőltetve udvariasan köszönt és otthagya az újságírókat.

Háborus készülődés folyik egész Kínában

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisba jelenti Pekingből a Martin kiküldött munkatársa:

Három hónap óta Kína kilenc nagy tartományát utaztam be és mindenütt

nagy háborus készülődéseket, katonai toborzásokat, lázas fegyver- és lőszergyártást, háborus propagandát láttam.

Nanlingban személyesen beszéltem Vu-Pei-Fu, Fu-Csu és Jang-Juting tábornokokkal, ők mindnyáján békeszeretők és sokat remélnek

a küszöbön álló nemzetközi vámkonferenciától,

de a hivatalnokok tömegei, akik legnagyobb részt állás nélkül maradtak és inségbe jutottak, továbbá

a háborus spekulánsok megszámlálhatatlan tömegei is a háboru mellett bujtogatnak. A kereskedelmi forgalom egészen megakadt,

behozatal egyáltalán nincs és a kivitt természetesen rendszertelen né tette a háborus félelem.

A váradai Tábla érdekes intézkedése

Nem poroskodhat, aki nem fizeti meg a taxát

Közölte már az Estilap, hogy az új törvényes rendelkezések értelmében nemcsak a keresetek után kell a jogkereső közönségnek különböző taxát fizetnie, hanem ugyanezt megkövetelik tőle az idézések és a periratok kézbesítése után is. Stancescu Stéfán táblai elnök most rendeletet adott ki, amely szerint

semmilyen polgári, vagy kereskedelmi porban, nem tűz ki addig határnapot, amíg a felek be nem fizették az idézésekért és a kézbesítésekért megállapított taxákat.

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Ma, hétfőn utoljára

**Pat és Patachon
a Molnárné leánya**

című 7 felvonásos vígjátékban

Holnap, kedden

MARY PICKFORD legszebb filmje

ROSITA

az utcai énekesleány

HIREK**A Rosé kvartett
Váradon**

A világhírű Rosé vonósnegyes nyitja meg november 13-án a Hegedűs Hirlapiroda szeszációs téli koncertprogramját. Emlékeztet még az a forró ováció, amely Rosé mester és konzseniális társai minden megnyilatkozását kísérte, tavalyi nagyváradai szereplésükkor Roséék tavaly Essenből jöttek ide és azt a műsorukat játszották a nagyváradai közönség előtt, amelyet a börtönben ülő Krupp előtt játszottak Essenben. Az idei koncertjüknek is meglesz a maga külön szeszációja. Weiner Leó 1000 dolláros pályadíjat nyert vonósnegyesével lépik meg a zenekedvelő nagyváradiaikat.

**Nagyváradai
árfolyamok**

Magyar korona	340—	áru	345 pénz
Dollár	209—	"	211—
Cseh korona	620	"	618
Svájci frank	4050	"	4040
Oszták shilling	2945	"	2935
Francia frank	935	"	945
Angol font	1017	"	1015
Lira	840	"	850

A mai zürichi nyitás

BUDAPESTI —

BERLIN	12355	PARIS	2311—
NEW-YORK	51925	PRAGA	153750
LONDON	251150	BPEST	7260
BÉCS	7305—		

* A lakáshivatal volt elnökének új beosztása. Mint ismeretes Balogh Mihály a lakáshivatal hosszú időn keresztül kitűnő vezetője nemrégiben lemondott. A polgármester Balogh Mihályt az elnöki ügyosztályban osztotta be szolgálatára.

* Az izr. négyzet f. hó 21-én, szerdán d. u. 4 órákor az izr. elemi iskolában választmányi ülést tart, melyre a tagokat ezután is meghívja az elnökség.

* A kereskedelmi alkalmazottak bálja. A nagyváradai kereskedelmi alkalmazottak jól sikerült bált rendeztek szombaton a Csarnokban. A bál, amelyen nagyszámú, szép közönség vett részt, a legjobb hangulatban reggelig eltartott.

* A „Párisien Grill” műsora szigorúan családi.

* Személyi hír a rendőrségről. Starrak Alfréd rendőrkapitány szabadságáról visszatért és ma újból átvette hivatalát.

* Két érdekes fellebbezési tárgyalás a váradai Táblán. Holnapután, szerdán délelőtt tárgyalja a Tábla büntető tanácsa a pénzsempészésért elítélt H. A. kalotaszegi református lelkész és a gyilkosságért elítélt Harasztosi Lajos vasutas fellebbezését.

A leghatalmasabb filmalkotás

**MOLNÁR FERENC
Testőrje**

* Váradai betörők bűnperének törvényszéki tárgyalása. Ma délelőtt kezdte tárgyalni a törvényszék Szőlőssy-tanácsa Berinde Pálnak és kiskoru társának bűnpörét, akiket több betöréssel vádol az ügyész, így azzal is, hogy Kovácsnak, az ismert Nac-footballistának üzletét ki akarták fosztani. Lapunk zártakor a bíróság a tanukat hallgatja ki, akik általában terhelő vallomást tesznek.

* Razzia a váradai pékműhelyekben. A nagyváradai államrendőrség bizalmas uton arról értesült, hogy egyes váradai pékműhelyekben a szigorított vasárnapi munkaszünet dacára egész éjszaka dolgoznak. Catana Aurél rendőrprefektus a kerületi komiszarosokat bizta meg az ellenőrzéssel, akik az elmúlt éjjel sorra járták az összes váradai pékműhelyeket és nem kevesebb mint tíz helyen állapították meg a kihágást. A vasárnapi munkaszünetet megszegő pékek ellen megindították a büntető eljárást.

Molnár Ferenc
legszebb drámája**Testőr**

* Értekezlet (textil és confectió). Rőfös, készruha és linoleum kereskedelmi alkalmazottak f. hó 21-én, szerdán este 8 órákor az új Munkásotthonban (Wilson-utca 1.) értekezletet tartanak, melyre teljes számban való megjelenést kér az Alkalmazottak vezetősége.

Dorian Filmszínház

Ma, hétfőn utoljára 5, 7 és 9 órákor

Honore de Balzac regénye a

Szamárbőr

Egy nagyravágyó férfi és egy kis bórdarab története 7 felv.

A főszerepben:

Bessie Love és Carmel Myers
Rendes helyárah**Érdekes román nyilatkozat
a Pesti Naplóban**

Előkelő román politikusok Budapesten

— Budapesti tudósítónk távirata —

Filipescu Grigore bukaresti képviselő, a nemzeti párt egyik tekintélyes tagja, Ghika herceg és Duca külügyminiszter testvérbátyjának társaságában néhány nap óta Budapesten tartózkodik. A képviselőt felkereste a Pesti Napló munkatársa, aki előtt nyilatkozott a román belpolitikai helyzetről. Véleménye szerint a rövidesen bekövetkező választásokon a nemzeti és parasztpártok egységes frontja megbuktatja a liberális kormányzatot.

A kisebbségi kérdéstről így beszélt:

— Nem mondanék igazat, ha azt állitanám, hogy nem tudom megérteni az erdélyi magyarságnak bizonyos fokú elkeseredését. Az én álláspontom az, hogy a nemzeti kisebbségeket a legliberálisabban kell kezelni, mert csak így válhatnak az országnak hasznos polgáraivá.

Cuzaék budapesti tanácskozásával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy Cuza egy kis töredéknek a véleményét képviseli. Pártja Romániában teljesen súlytalan, mert nem állnak szervezett tömegek mögötte.

* Ügyvédi hír. Dr. Hajnal Izso ügyvédi irodáját megnyitotta, társulva dr. Bárdos Imre ügyvéddel. A közös iroda dr. Bárdos Imre eddigi irodájában, Bul. Regele Ferdinand 14. szám alatt van.

* Élő Gyermekujás a Dorian-filmszínházban. Rendkívül érdekes, ötletes és vidám meglepetés vár a nagyváradai gyermekvilágra október 25-én, vasárnap délelőtt a Dorian-filmszínház kellemesen fűtött helyiségében. Gara Akos, a népszerű gyermekpoéta szerkesztésében először kerül bemutatásra a Kis Világ című Élő Gyermekujás, amelynek szellemes és vidám szövegét a legkiválóbb nagyváradai és kolozsvári újságírók és írók írják, cikkeik, híreik, irodalmi részét a nagyváradai előkelő cégekről szóló hirdetései pedig a legbájosabb nagyváradai gyermekek fogják előadni. A szeszációs Élő Gyermekujáson kívül lesz még a Dorian-filmszínház gyermekünnepélyén vidám tánc, gyermek szépségverseny, szebbnél-szebb díjakkal és értékes ajándékok kísérlésével. Az Élő Gyermekujás próbái hétfőn kezdődnek meg.

* A legjobb jargon komikus, Kanner esténként a „Párisien Grill”-ben fellép.

Legújabb formákra készítünk női filc, bársony **kalapokat** 48 óra alatt és bór-
HELLER és DEUTSCH kalapgyár
Bul. Reg. Ferdinand 20. Férfi kalapok alakítását és tisztítását vállaljuk
Olcsó árak! 968

* Schwimmernek már nem kell reklám.

Alfréd Abel és Korda Mária
játszák a**Testőr**

főszerepeit.

* Schwimmernek 1 kg. keksz 60 lei.

* Őszi és téli angol szövet ujdonságok megérkeztek Szalay férfiniszabóhoz. Ciorogariu-utca 9.

Az Apolló mozgó mutatja be a

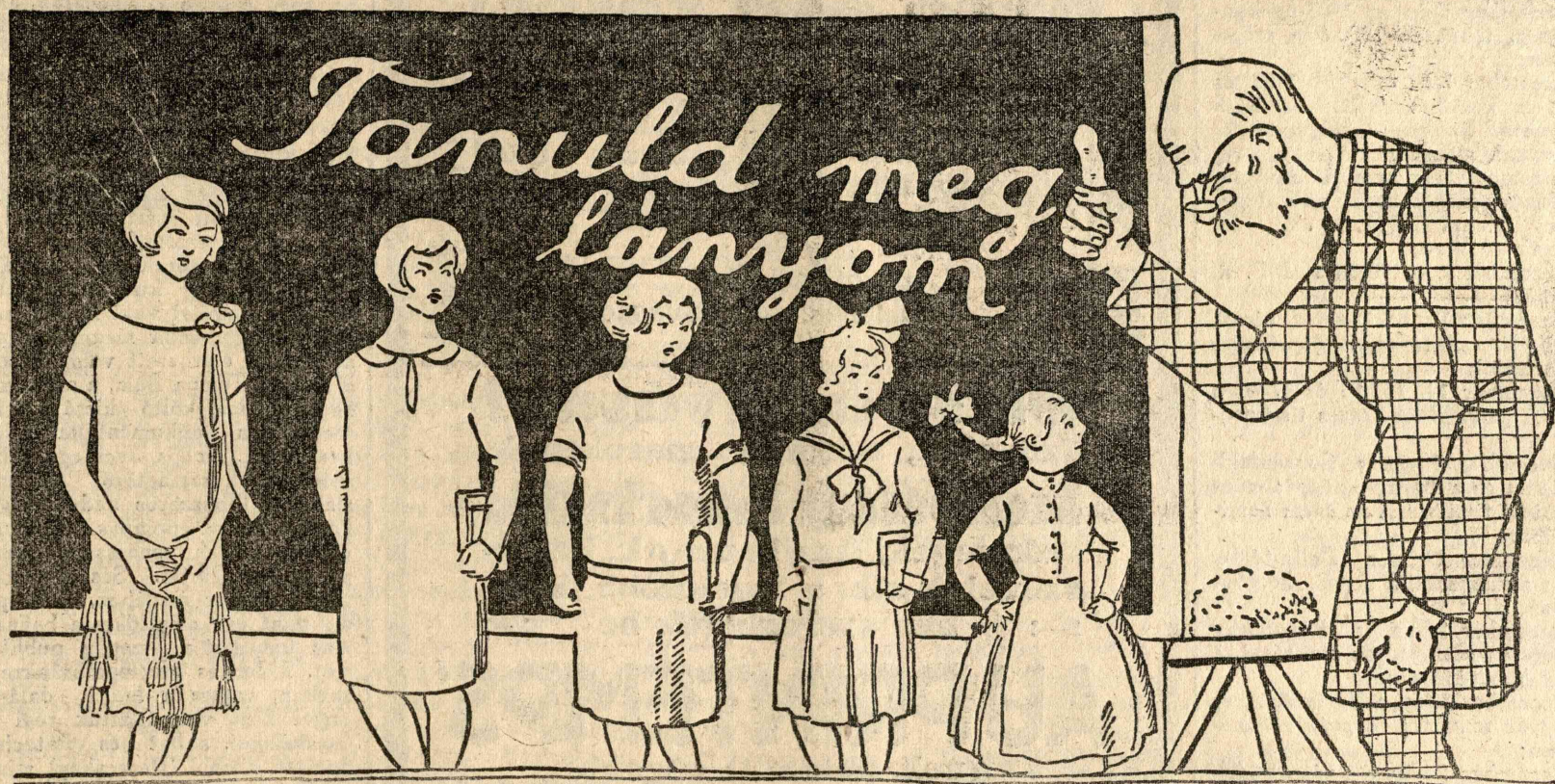
Testőrt**Molnár Ferenc** legszebb drámáját.

* Felöltöt, vásznat, szövetet, harisnyát csak Flegmannál vásároljon.

* Hackmayer uriszabó üzletében az eredeti angol őszi szövet-különlegességek megérkeztek. Avram Jancu-u. 2.

Valódi Fischl-féle francia keztyű 320 lei az OldEngland-ban

2500 leiért kaphat kész HENCSEREKET a legjobb kivitelben
Kárpitos munkákat készít juttatmányos árban
Hermann Kárpitos, Sas-passaige

...., mert kint az életben ezt mindig tudnod kell,
hogyan Románia legnagyobb és legolcsóbb divatháza

Sas Passage Kovács Testvérek Sas-Passage

Íme figyeljétek a cég irányait:

1 drb. szalvéta — — —	10.—	1 mtr. brokátselyem —	250.—	1 mtr. divat-kabátkeleme —	475.—
1 mtr. karton — — —	32.—	1 mtr. cristalinselyem —	310.—	1 mtr. gyapjukosztümkelme —	295.—
1 mtr. tennisflanel — —	33.—	1 mtr. crep de chin —	550.—	1 mtr. gyapju-férliszövet —	390.—

Kovács Testvérek, Sas-Passage
Románia legnagyobb és legolcsóbb divatháza

Kiütéses tifuszbeteget szállítottak a váradi közkórházba

Szombaton délből a bihar-megyei közkórház igazgatósága telefonon értesítette a tisztfőorvosi hivatalt, hogy Pósalakról egy tifuszgyanus beteget hoztak be.

A hír vétele után Comsia János dr. tiszti főorvos azonnal megjelent a közkórházban, ahol tüzetes vizsgálat után megállapította, hogy

a fertőzések egyik legveszedelmesebb esetéről, a kiütéses tifuszról van szó.

A szerencsétlen nő Körözi Jolán pósalaki cigányasszony, akinek testét

a kórt előidéző elősídiel valósággal elborították.

Comsia János dr. főorvos intézkedésére a kiütéses tifuszos asszonyt nyomban átszállították a járványkórházba, ahol gondos ápolás alá vették. A tiszti főorvos rendeletére a kórtermet, amelyben a nő feködt, zár alá helyezték.

Hasonlóan sürgősen érintkezésbe lépett a tiszti főorvos a CFR forgalmi főnökségével és a pályaudvaron veszteglő vagon, amellyel Körözi Jolánt Váradra szállították, rögtön lekapcsolták és dezinficiálták.

Az esettel kapcsolatosan al-

Az őszi katonai jelentkezések

Nagyvárad város katonai ügyosztályának alábbi közleménye szerint november 2-től kezdődően lefolytatják a szokásos őszi jelentkezéseket. Fontos körülmény, hogy azokhoz a vállalatokhoz, amelyek harmincnál több munkást foglalkoztatnak, ellenőrző bizottság fog kiszállni, amely az alkalmazottak katonai helyzetét felülvizsgálja. Tehát az ilyen alkalmazottaknak nem kell akkor jelentkezniük, amikor különben a korosztályukba tartozók jelentkeznek.

A jelentkezési sorrend a következő:

1925 november 2. és 3-án jelent-

kalmunk volt. Comsia János dr. tiszti főorvossal beszélni, aki az Estilap számára a következőket mondotta:

— Mint legtöbb esetben, úgy most is vidékről hurcolták be a fertőző betegséget. Még ezer szerencse, hogy az óvintézkedéseket sürgősen módomban állott megtenni és így remélhető, hogy a preventív intézkedésekkel a ragály továbbterjedését megakadályoztuk.

kezik az 1922 évi kontingens, tehát azok, akik 1900-ban születtek; november 4. és 5-én az 1921-es letettek kontingens, tehát az 1899-ben születettek;

november 6. és 7-én az 1920-as kontingens, tehát az 1898-ban születettek;

november 9. és 10-én az 1919-es kontingens, tehát az 1897-ben születettek;

november 11. és 12-én az 1918-as kontingens, tehát az 1896-ban születettek;

november 13. és 14-én az 1917-es kontingens, tehát az 1895-ben születettek;

kontingens, tehát az 1899-ben születettek;

november 16. és 17-én az 1916-os kontingens, tehát az 1894-ben születettek;

november 18. és 19-én az 1915-november 20-án az 1914-es kontingens, tehát az 1892-ben születettek;

november 23-án az 1913-as kontingens, tehát az 1891-ben születettek;

november 24-én az 1912-es kontingens, tehát az 1890-ben születettek;

november 25-én az 1911-es kontingens, tehát az 1889-ben születettek;

november 26-án az 1910-es kontingens, tehát az 1888-ban születettek;

november 27-én az 1909-es kontingens, tehát az 1887-ben születettek;

november 28-án az 1908-as kontingens, tehát az 1886-ban születettek;

november 30-án az 1907-es kontingens, tehát az 1885-ben születettek;

december 1-én az 1906-os kontingens, tehát az 1884-ben születettek;

december 2-án az 1905-ös kontingens, tehát az 1883-ban születettek;

december 3-án az 1904-es kontingens, tehát az 1882-ben születettek;

december 4-én az 1903-as kont-

tingens, tehát az 1881-ben születettek;

december 5-én az 1902-es kontingens, tehát az 1880-ban születettek;

december 7-én az 1923. 1922. és 1921-es kontingensből azok, akik fegyveres katonai szolgálat alól fel vannak mentve;

december 8-án az 1920. és 1919-es kontingensből azok, akik fegyveres katonai szolgálat alól fel vannak mentve;

december 9. és 10-én a C. F. R. fűtőház;

december 11. és 12-én a váradi C. F. R. raktárhelyiség összes tisztviselői;

december 14, 15, 16 és 17-én a váradi pályaudvar összes tisztviselői;

december 18-án a Sonnenfeld-nyomda és a Derby-cipőgyár munkásai és tisztviselői az üzem helyiségében;

december 19-én a Delta-tégla-gyár alkalmazottai a gyár helyiségében;

december 21-én a Rimanóczy bútór- és parkettgyár munkásai, a gyár helyiségében;

december 22-én a Vasöntőde és gépgyár munkásai a gyár helyiségében;

december 23-án a váradi központi posta tisztviselői, a posta helyiségében.

Megnyílt

Ferdinand kir.-uton
(Uj plebania palota) higienikus elegans
urilodrész-szalonom
Gyurúsik

80 leierért alakítsa át női ilckalapját a KLEIN SIMON

cégnél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5. Park-szálloda épület
a legdivatosabb bécsi és párisi
formákra 24 óra alatt 1896

Leszállított árak!

Befőttes-, uborkás üvegeket
mivel a szezon mulik, minden
árban kiárusítjuk!

Tábla-ablak üvegeket

asztalosoknak, építészeknek
nagyon olcsón, kartelenkivüli
árakban szállítunk

Kereskedőknek lámpát,
lámpást, csöveket
kivételes árakban

Eladás nagyban, kicsinyben

Fraji **KOMLÓS** Testvérek

Oradea-Mare-Nagyvárad
Jorga Miklós (Zöldfa)-u. 13.
Üveg, porcellán, kőedény
gyári raktár

Telefon 3-72.

Olcsó őszi vásár!

Olcsó őszi vásár!

1 méter I. tenis flanel	Lei 39
1 " I. barchet	55
1 " francia flanel	69
1 " gyapju szövet	179
1 " ruhabársony (minden színben)	109
1 " mosó selyem	169
1 " I. mosott schiffon	35
1 " duplaszéles lepedővászon	98

Olcsó őszi vásár!

Olcsó őszi vásár!

Szövetek, selymek, marokenok,
kabát plüschök
szőnyegek, linoleumok, bútór-
szövetek stb. a legolcsóbb árak-
ban szerezhetők be

„AU PRINTEMPS“
(volt (MISSIR) cégnél.

771

Színház

HETI MŰSOR:

Hétfő: Májusi muzsika operett
ujdonság A bérlet. Sorozat sz. 16.
Kedd: Májusi muzsika operett
ujdonság harmadszor, B bérlet. So-
rozat szám 17.

Szerda: Magnetic drámai bemu-
tató (a Titanic katasztrófája) bér-
letszünetben. Sorozat szám 18.

Csütörtök: Magnetic (Titanic
hajó katasztrófája), drámai bemu-
tató. Bérletszünet. Sorozat sz. 19.

Péntek: Magnetic (a Titanic ha-
jó katasztrófája, harmadszor. B
bérlet. Sorozat szám 20.

Szombat délután: A nagyságos
asszonyt már láttam valahol vig-
játék ujdonság, olcsó helyárrakkal.
Sorozat szám 21.

Szombat este: Piros ruhás hölgy
operett bemutató P. Geizler Lola,
Bellák Aranka, Tompa Béla, Pá-
ger Antal, Tompos és Sós fellépté-
vel. Bérletszünet. Sorozat sz. 22.

Vasárnap délután: Cseregyere-
kek operett, mérsékelt helyárrak-
kal. Sorozat szám 23.

Vasárnap este: Piros ruhás hölgy
operett ujdonság másodsor. So-
rozat szám 24.

Hétfő este: Piros ruhás hölgy
operett ujdonság harmadsor. A
bérlet. Sorozat szám 25.

Kedd: Piros ruhás hölgy ope-
rett ujdonság negyedsor, B bérlet.
Sorozat szám 26.

Szerda: Öt órai vendég bohózat
bemutató, bérletszünet. Sorozat
szám 27.

Uj egészségügyi üzlet!

HYGIEA
LEITNER LAJOS

Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 13.

Orvosi műszerek, sérvkötők, haskö-
tők, gummiharisnyák, betegápolási cik-
kek és illatszerek nagy választékban.

Májusi muzsika

Farkas Imre legújabb operettjének
bemutatója

Májusban ugyanis könnyebben
reagál az ember a muzsikára.
Ilyenkor -- mint a közönség is tudja
-- könnyen olvadozik az ember,
kiváltképp, ha rajongó kislány,
agyalágyult öreg, vagy meghibbant
költő az illető. Sajnos, a Májusi
muzsika hozzánk csak októberben
érkezett s már csak azért sem
tudta kiváltani azt a hatást, ami
teszem föl a másik Farkas-darab-
nak: a Nótás kapitánynak sikerült.
Mindamellett ezt a kis anakroniz-
must szívesen megbocsájtanók a
szerzőnek, ha akár a librettóban,
akár a partitúrában több ötlettel
elégítette volna ki várakozásun-
kat. Szó sincs róla: a Májusi mu-
zikában hallottunk néhány ismer-
ős, de azért igen kedves dalt, lát-
tunk néhány elviselhető mókát
és... ami a mondásokat illeti, nos
a legjobb mondás -- véleményünk
szerint -- az volt, amikor az em-
lített zeneköltő a vendéglőben li-
monádét kért, azonban citrom és
cukor nélkül. Ezzel szemben a leg-
rosszabb (ámbar a sorrendhez nem
feltétlenül ragaszkodunk) az, ami-
kor egy másik (nyilván nem ke-
vésbé tehetséges) költő, azon való
megdöbbenésében, hogy valaki
meghalt, azt a szellemes megjeg-
yzést teszi, hogy no lám, nem is
tudta, hogy beteg volt. Megjegy-
zendő, hogy sem Bismarck-
ról, sem Napoleonról nem volt szó,
hanem -- ha jól emlékezünk -- a
Pali bácsiról.

Ezekután rátérhetünk a darab
előnyeiére is, mert hát ilyenek is
vannak. A Májusi muzsika ugyan-
is minden zenei és irodalmi dilett-
antizmusa ellenére -- tetszett a
közönségnek. Ennek pedig legfőbb
oka az, hogy az operett többé-
kevésbé kitűnő kabinettalkításokra
adott alkalmat, amit a váradi szí-
nészek dicséretreméltó módon ki
is használtak. Bellák Aranka egy

szerelmes kislány nem egészen
posszibilis szerepében bizonyította
be, hogy nagyon jó színésznő, aki-
nek kellemes a megjelenése, érte-
kes a hanganyaga és aki nem any-
nyira temperamentummal, mint in-
kább lírai effektusokkal tud hatni.
Páger Antal a hőbortos zenemű-
vész maszkjában szállította a de-
rűséget a közönségnek. Páger el-
sőrendű színész, akitől még sokat
várunk, éppen ezért nem bántuk
volna, ha új szerepében kevesebb
groteszkusra törekszik, legalább
is ott, ahol egy kis természetes
kedéllyel (amiért neki igazán nem
kell a szomszédba mennie) köny-
nyűszerrel elérhetett volna hason-
ló hatást. Tompa Béla, a szerelmé-
ben csalódott költő kissé passzív
szerepében dokumentálta ismert
kvalitását. Hollós Juci egy több-
szörösen házasságtörő asszonyt
alakított többszörös kedvességgel.
Pogány Janka pompás humorát
egy szerelmes vénasszony szere-
pében csillogtatta. Sós egy elag-
gott trubadur mezében, Stoll pe-
dig mint egy arisztokrata hajlamu
inas kacagtatta meg a publiku-
mot. Kelelmes meglepetésünkre a
karban, vagyis a falusi dalárda
tagjai közt viszontláttuk régi is-
merősünket, a Pat és Patachon
duettet. Előbbi (Derecskey) szinte
tökéletesen úgy mozgott a váradi
színpadon, mint ahogy a filmen
szokott, utóbbit azonban -- a na-
gyobb stilszerűség kedvéért --
nem ártana a legközelebbi előadá-
sig egy kis hizokurára fogni.

k. l.

— A Titanic hajó katasztrófája.
A szintársulat csaknem egész sze-
mélyzete szorgalmasan próbálja
Pásztor Árpád drámájának a Mag-
neticnek szenzációs jelenetét, me-
lyek eddig színpadon még nem lá-
tott eseményt egy nagy hajónak
az elsüllyedését eleveníti elénk. A
Magnetoc megdöbbentő őszinteség
gel tárja fel az életét féltő embe-
rek alantas indulatit, amint a ha-
lalos veszedelemben az anya gyer-
mekét, a férj pedig a feleségét ké-
pes elárulni, csak hogy maga nyo-
moruságos kis életét megmentse.
A kitűnő és hálás szerepek nagy-
szerű feladatok elé állítják a
szereplő művészeket, akik közül
Jósika Mici, H. Körösi Juci, H.
Csillag Emmy, Petróczy Aliz, Tóth
Elek, Lengyel, Darvas, Madas,
Tompos és Bereng alakítják a főbb
szerepeket. A Magnetic drámát
tekintettel rendkívüli érdekessé-
gére háromszor egymásután tűzte
ki előadásra az igazgatóság, szer-
dán, csütörtökön és pénteken.

— Piros ruhás hölgy. Szomba-
ton este eseményszámba menő
premierje lesz a színháznak, mert
akkor kerül színpadra az operett iro-
dalom egyik legújabb és legérté-
kesebb alkotása a Piros ruhás
hölgy, mely meséjével és nagysze-
rű muzsikájával méltán fogja a
legnagyobb sikert aratni. Az ope-
rett ujdonságban P. Gaizler Lola,
Bellák Aranka, Tompa, Páger,
Tompos és Sós lépnek fel. A Piros
ruhás hölgy vasárnap, hétfőn és
kedden is műsoron lesz, még pe-
dig a premier szereposztásában.

— Öt órai vendég. A gazdag és
ujdonságokban bővelkedő heti mű-
sort a szerdán este bemutatásra
kerülő Öt órai vendég című bohó-
zat egészíti ki, melyben a próza
társulat legjava fog szerepelni.

**Zboray és
Dr Andriška**

Nagyvárad legrégibb szücsés szörme
nagyáruházában Bulewardul Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Szörmeáruk nagyválasztékban
Hosszu sil bunda 11.000 leitől

1969

KULFOLD

Apponyi visszatért
Zita királynétől

— Budapesti tudósítónk távirata —

Apponyi Albert gróf hosszas külföldi utjáról visszatért Budapestre. Visszaérkezése után fogadta az újságírókat és nyilatkozott előtűk a népszövetségi konferenciáról. A beszélgetés során az egyik újságíró felemlítette, hogy az utóbbi időben komoly hangok hallatszanak, mintha Magyarország ki akarna lépni a Népszövetségből. Apponyi erre kijelentette, hogy semmi értelme nem lenne, az új helyzetet be sem várva ilyen lépésnek. Új helyzetet teremtett a locarno konferencia váratlan eredményessége és Németországnak most már biztos a belépése a Népszövetségbe.

Apponyi gróf ezután elmondotta, hogy nyolc napot Lequithóban töltött Zita exkirályné családjánál és Madridban tisztelgett a spanyol királynál is. A magyar belpolitikai helyzetről a jövő vasárnap Jászberényben tartandó beszámolóján fog nyilatkozni.

A Szigligeti Társaság
matinéja

Bebizonyosodott, hogy nemcsak a legkönyvebb muza érdeklő Nagyvárad közönségét, hanem igenis van nagy és ártatos közönsége a komoly irodalmi előadásoknak is. Tegnap délelőtt látszott ez, amikor a Szigligeti Társaság matinéjára szinte zsufolásig megtelt a Katolikus Kör nagyterme. Epen ideje volt, hogy ez a nemes tradíciója kulturális egyesület felébredjen letargiájából és igyekezzék betölteni sorsrendelte nagyszerű feladatát.

A tegnapi matinének hatalmas erkölcsi sikere kétségtelenül megérdemelt. A Gutenberg-dalkör énekéről nem mondunk újat azzal, ha megírjuk, hogy joggal nevezik Erdély egyik legkiválóbb ének-karának. Petróczy Alice művésznő Juhász Gyula szonetteket és egy Bartalis-verset szavalt, azzal a tökéletes felé közeledő művészi készséggel, ami Petróczy Alice fényes tehetségének karakterisztikuma. Külön eseménye volt a matinének P e r e d y György novellája: A zöld kocsi, amelyet maga az író olvasott fel. Az elbeszélés közvetlensége, elevensége, jóízű stílusa mindenkit megragadott. Marót Annie Babits- és Mécs-verseket szavalt csupa megértéssel, finoman. Nagy sikere volt neki is, Papp Lajosnak is, aki saját verseiből olvasott fel néhány gondosan cizellált alkotást. Nos, Gusztáv felolvasása Szigligeti Ederől komoly irodalomtörténeti essay, amely mégis közel tudott férkőzni a közönséghez. Végül, de nem utolsó sorban megemlékezünk Czeglédy Emmyről, aki Wagner és Kacsóh-dalokat énekelt csodaszép úde hangján, Czeglédy Irén művészi zongorakisérete mellett. Az egész műsor, az egész rendezés magas nívóról tanuskodott és kíváncsian, hogy a Szigligeti Társaság matinéi minél sűrűbb időközben kövessék egymást.

* Egy kg. francia teasütemény 140 lei Schwimmernél.

A régi Várad romantikus esztendei
EMBEREK ÉS TÖRTENETEK

Írta: MARTON MANÓ

(57)

A vajszi ember nagy bajba került. A háziszolgáját olyan szabályosan megverte, hogy a legénynek eltört a csontja. Mikor veszett dühéből felocsudott, hiába kínált ezer pengőt a konok parasztyereknek, az ipse visum reper tumot szerzett és ment a bírósághoz, az meg aztán borzasztó szenzáció volt, amikor Müller Salamont elítélték két hétre. Hiába vetették közbe magukat a különböző instanciakon a legjobb ügyvédek, bizony az isten se vette le a híres cukrászról a két hetet.

De abba mégis csak nehéz belenyugodni, hogy a városnak ilyen tekintélyes polgára, egy nagyon kedves, nagyon népszerű és nagyon jó ember börtönbe kerüljön. Mit lehetett volna tenni? Megmozdult a társadalom. Kegyelmet kért Nagyvárad közönsége Müller úr számára. Keresztények, zsidók, egymás mellett szerepeltek a kérvényen, amelyet Várady Zsigmond fogalmazott. Már ezernél több volt az aláírás. Egy, csak egy ember utasította el az ívet, bizonyos Dukesz Lipót, aki kalábriász közben tüzött össze Salamonnal és azóta ellensége volt:

— Micsoda? Én irjam alá? Csak csukják be azt az embert! Engem nem érdekel.

... És a kegyelmi kérvényt elutasították. Hát az kínos és izgalmas eset volt. Megokolás nélkül elutasították. És Dukesz úr kárörömmel csapott le Korda Sándorra, aki annak idején hiába kapacitálta:

— Na? Müller ülni fog.

— Igen, de maga nem tudja mért.

— Na?

— A király átolvasta a kegyelmi kérvényt és végig-gusztálta az egész névsort. Végig nézte kétszer-háromszor, aztán hivatta Szilágyi Dezsőt és elébe tette az ívet: Sagen Sie lieber Szilágyi wo ist Dukesz? ... A maga neve nem volt sehol. Ezért nem kapott Salamon kegyelmet ...

Volt nekünk egy felejthetetlen barátunk, kicsi ember, nagy szellem, apró prókatorocská, tündöklő jogász-elme, csodálatosan naiv, puritán,

Kripka Henriknek hívták, s bizonyára ő volt akkor a leg-szegényebb ügyvéd az országban. Kliense lett volna elég, de alaposan izolálta magát a tola-kodó felektől. Az irodája ugy-szólván a kávéházban volt, ott szokták felkeresni az ügyes-bajos emberek, akik minden-

árom benne biztak. Meghall-gatta őket, aztán felrántotta a vállát:

— Ez vesztett ügy, kár minden garasért, minek tömné az ügyvédet barátom?

Ha nagy ügy volt, erős pör, amin sokat lehetett volna keresni, Kripka igen szeliden és alázatosan kérte a klienst, legyen szives, keressen fel valami nagyfejű fiskálist, akinek van módja az esettel alaposan foglalkozni. Mondanom se kell, hogy a krajcártalan, szegény ügyét vállalta és ingyen képviselte, s minden közvédelmet rásóztak a Táblán. Persze ebből nem valami fényesen lehetett élni. De mire volt szüksége ennek a drága embernek? Boldog volt, ha könyvei közé buj-

hatott; angol, francia, német és héber olvasmányok kötöt-ték le, s főképp Kanttal, Spencerrel foglalkozott. Külső megjelenésére kevés gondot fordított, s egyszer vett új kalapot, amikor egész váratlanul a régi Sas-kávéház kaszirnőjébe kom-másodott. De akkor meg hajon-fótt járt, mert restellte, hogy neki új kalapja van. Milyen megható volt, amikor ez a nagykoponyájú tudós ült a ká-véházban és bámulta tágranyi-tott szemmel a kasszában az öregecske, ütődött angyal... Csak némán nézett és nézett és csöndesen sóhajtozott, ha Lau-ra kisasszony közelébe került. Hallgatott, mint a sír, nem ju-tott egy okos szó az eszébe — egy olyan embernek, aki ut-riudque doktor, tudós filozófus, briliáns szónok s amellet őt nyelven folyékonyan be-szélt...

(Folytatom.)

A nagyvárad iparosság
választási akciója

Nem politizálnak, csak érdekeik megvédését akarják

Nagyvárad iparosai tegnap gyűlést tartottak az iparoskörben. A gyűlés tárgya a küszbön álló községi választások kérdése volt. Az Ipartestület fölkérésére dr. Soós István városi aljegyző ismertette az új közigazgatási törvényt és általában a választásokkal kapcsolatos tudnivalókat. Ezután kezdődött meg a tulajdonképe-ni gyűlés, amelyet M ó n u s Sándor nyitott meg. Le b o v i t s Rudolf javaslatára köz-szönetet szavaztak dr. Soós Istvánnak felvilágosító elő-adásáért, majd vita indult meg abban a kérdésben, hogy a vá-radi iparosság milyen maga-tartást tanusítson a községi vá-lasztásokkal szemben. Több felszólalás után az a véle-mény alakult ki, hogy

Nagyvárad iparostársadalmának aktív részt kell venni a választásokon és a városi tanácsban megfelelő számú helyet kell biz-tosítani a maga számára.

Nem az a fontos, hogy ki

milyen politikai pártállású, hanem az, hogy az iparosság ér-dekeit szem előtt tartsa. A vá-radi iparosok fel fogása tehát azt jelenti, hogy ők

nem politizálnak, hanem csak jogos érdekeiket akar-ják megvédeni.

A gyűlés végül bizottságot küldött ki oly célból, hogy a különböző politikai pártok képviselőivel lépjen érintke-zésbe és az iparosság támo-gatását annak a pártnak a szá-mára biztosítsa, amely az álta-lános iparos érdekek védelmét vállalja és az iparosoknak megfelelő közigazgatási kép-viseletet is juttat. A bizottság tagjai lettek: Szabó Károly asztalos, Lebovits Rudolf szá-bó, Goldika György építész, Welits Sándor asztalos, Bu-day Tibor cipész, Ungerleider Mór szobafestő és Szücs Ist-ván építész. Ez a bizottság szükség esetén a szakosztá-lyok elnökeivel ki fog bő-vülni.

A favorit csapatok győzték a tegnapi
bajnoki meccseken

Az Egyetértés súlyos veresége

A CFR kivételével a várad ke-rület összes többi csapatai részt-vettek a tegnapi újból megindult bajnoki meccseken. A mérkőzések nívóját lerontotta a hirtelen ösziesre fordult időjárás, a pályát borító sártenger pedig lehetetlen-né tette az eredmények reális ki-alakulását. A küzdelmek általá-ban a favorit csapatok győzelmé-

vel végződtek, egyedül az Egyet-értés keltett csalódást, amelynek csapata egészen meglepetéssze-rűen 2:0 arányu súlyos vereséget szenvedett az első osztályba most bekerült Makkabéától.

A Károly pályán a NAC öt tar-talékkal szereplő csapata végig biztosan tartva ellenfelét 4:2-re verte a Binorul csapatát. Jellemző

HOLLÓS olcsó árusítása még csak rövid ideig tart
Atmeneti kabátok, ingek, nyakkendők, kalapok nagyon olcsón kaphatók

Ha divatosan és jól akar öltözködni

részletfizetés mellett

ugy saját érdekében teljes bizalommal keresse fel a
Stern és Groszmann

Reklam férfiruha üzletét

Sas-passage 133. (Szenszky mellett)

Öltönyök, raglánok, mikádók és gummiköpenyek óriási választékban

a NAC fölényére, hogy már 4:0-ra vezetett, amikor végre a Bihorul Klein szabadrugásából szintén góllal jut. A Bihorul második gólját kavardásból Ilcu rugta.

Ugyanakkor a Sporttérén a Makkabea fiatal lelkes gárdája győzte le a lélek nélkül unalmasan játszó Egyetértést. A döntős gólokat Schwartz és Grünberger rugták.

Nagyszalontán a váradi Törek-

vés állott szemben az ottani NSC-vel és mint előrelátható volt az agyonfanatizált szalontai publikum botrányos viselkedésével több ízben megzavarta a mérkőzés sima lefolyását, amelyet ennek dacára a Törekvés nyert meg. Az első félidő 0:0 arányban eldöntetlen volt. A második félidőben aztán Török és Plesch góljával 2:0-ra állítja be a váradi csapat a végeredményt.

A magyar bajnokcsapat szenzációs veresége

Tíz év óta először kapott ki az MTK a Vasasoktól
Vasas—MTK 2:0 (2:0)

A kedvezőtlen idő ellenére is nagyszámu közönség nézi végig az MTK—Vasas küzdelmet. Mintha előre megéreztek volna a magyar bajnokcsapat vereségét, óriási izgalom uralkodik a tribünökön. A vasasok már az első tíz percben gyors játékkal három kornert érnek el az MTK kapujánál. A kornereket azonban nem sikerül értékesíteniük. Néhány MTK támadás leszerelése után ismét Vasas támadás következik. A 19. percben Kocsis handset vét, Takács éles lapos lövést irányít a bajnokcsapat kapuja felé, de Kropacsek ökölrel véd. A kiütött lapda Himmer vasas jobbösszekötő lábai elé kerül, Himmer éles lövéssel góllá értékesíti a lapdát. Kezdet után ismét csakhamar Vasas fölény. A 23. percben Takács beadását Himmer belövi. 2:0. Az MTK óriási erőfeszítéssel sem bír egyenlítani s a félidő változatos mezőnyjáték közben eltelik.

A második félidőben MTK támad. Demkó a 4. percben kapu mellé lö, négy méterről. A 12. percben Takács bombáját Kropacsek bravúrosan kornerre tolja. A 20. percben Hogan tréner felfogatja az MTK csatársorát, az eredményen azonban ez mit sem változtat. Tufütött hangulat. A 33. percben a bíró felfüggeszti a mérkőzést, mert az állóhelyen a Vasas és az MTK párti nézők között parázs botrány keletkezik. Négy percnél szünet után meghosszabbított félidővel indul a játék. Az utolsó percben Jenny elszalaszt egy rendkívül kedvező alkalmat s az MTK már nem tud szépíteni az eredményen.

A bajnokcsapatnak az idén ez volt első veresége. A Vasasoktól pedig eddig még soha sem kapott ki.

FTC—III. kerület 7:2 (3:0.) FTC kitűnő formában levő csatársora Pataky dirigálásával egymásután küldi a gólokat. A III. kerületiek két gólját Kenyeres lőtte.

NSC—UTE 0:0.
Törekvés—ETC 1:0.
Kac—Vac 2:0 (1:0.)
Beac—33 Fc 1:1.

A magyar boxolók győzelme.

Szombaton a magyar válogatott boxolók az osztrák válogatottakkal mérték össze az ökleiket. Az eredmény 8:6, a magyar boxolók javára. Magyar részről Balázs, Gelb, Bokody győztek, osztrák részről Pospischil, Eicholzer.

K. Baranyai Jolán
november 14-én

tartja meg nagyszabásu egyetlen

hangversenyét

a Katholikus Körben

Nógrádi József

angol és francia uriszabó
Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. Kizárólag csak angol anyagból dolgozik.
1960

3-as Wertheim-cassa
sürgősen eladó

STERMBERG-nél 3

Új férfiruha üzlet!

(Erzsébet kalapszalonn mellett **férfi-, női és gyermekruha-üzletet nyitottam**, hol mindennemű kész férfiruha, raglánok, télikabátok, szörmebekecssek, bőrkabátok minden színben a legújabb divat szerint legolcsóbb árban kaphatók. — **Férfi öltönyök, raglánok már 1500 leltől kezdve** 2085 **KLEIN SÁNDOR**

Női hócipő REICHARD
500 leltől kapható cipőüzletében

MOZI

— Pat és Patachon ma bucsuznak el kedves váradi közönségüktől, mennek tovább, hogy máshol is tanyát üssenek a vidámságnak, istenáldotta tehetségükkel megvigasztalják embertársaikat. Nagyon hálás, jó kívánságunk kíséri őket utjukban és egy szívvel-lélekkel kiáltjuk feléjük: **Mielőbbi viszontlátásra!** Aki még megakarja nézni őket, siessen, váltsa meg jegyét az Apolló-mozgó penztáránál. — Holnap, az Apolló-mozgó Mary Pickford legszebb filmjét mutatja be a „Rosila, az utcai énekesleány”-t. Hatalmas dráma, spanyol millióban játszódik le, s egy utcai énekesnő és egy herceg szerelmi regényét tárgyalja. Mary Pickfordnak ez az elismerten legszebb filmje, ahol száz és száz alkalma nyílik kiváló tehetségéről tanúságot tenni.

— Balzac regénye, a „Szamárkör” látható ma, hétfőn a Dorian-filmszínházban. Egy férfi, akit kidobott a nő, akit szeretett, egy férfi, aki utolsó aranyát is elvesztette a kártyasztalnál, egy halálra szánt férfi egy olyan csodás számárkörnek jut a birtokába, amely lehetővé teszi minden kívánságának teljesülését. Övé lesz a legnagyobb gazdagság, a legszebb nők, népszerűség, irodalmi siker, de életét kelle végül cserébe feláldoznia. Egy ártatlan leány szerelme azonban megmenti és így a gyakran fantasztikus és mindig érdekes történet kellemesen végződik. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jön: „Eljen a király!” Jackie Coogan legnagyobb filmje.

H. G. Wells: Az időgép 120—3

* A „Párisien Grill” szenzációs műsora megérkezett, aki jól akar mulatni és a világvárosi műsort szereti, ne mulassza el megnézni.

Ridikülök iskolatáskák

utazókosarak, gyermekjátékok, fésűk, kefék, ajándéktárgyak, gyermekköcsök, gyermekszékék, legolcsóbbak

FARKAS Á. PHÁZBAN,
Jorga Miklós (Zöldfa-utca) 5. 1881

Uri szabó.

üzletemet Str. Saguna Kapucinus-utca 16 szám alatt

megnyitottam

Készítek angol és francia uri divatruhákat a lehető legbiztosabb árban
Einhorn Béla 2071

Gebrüder, Stingl, Mignon
ZONGORA leszállított árban
STERMBERG-nél 4

Friedmann és Hoffmann
speciális
nyakkendő
üzlet megnyitottam?
Rimandóczy-utca 1, Royal-épület

Weisz Tál
és
Fischmann Éva

angol és francia nődivat szalon

2036

Rimandóczy-utca 12.

MEGNYILT
újonnan a

8981

Lefkovits Herman
Rekord kalapgyár

cipő, kalap, fehérnemű-üzlete
Str. Nic. Jorga (v. Zöldfa-utca)
Komlós-ház

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Szörmeárúk óriási választékban feltűnő olcsó árban **MASITS**

szűcsüzletében
Vlahuța (Sz. János-u.) 2

Nagyvárad város tanácsa tiltakozik a nemzeti párt gyanusításai ellen

Mangra Demeter főügyész nyilatkozata

Pénteken függesztették ki a járásbírószágon azoknak a névsorát, akik a választói névjegyzékből történt kimaradásukat megfellebbezték és felebbezésüket október 23-án tárgyalja a bíróság. Élénk feltűnést keltett, hogy a felebbezők névsorában a biharmegyei nemzeti pártnak több vezető tagja, mint dr. Lázár Aurél, Radu Jakab, dr. Kiss Döme és mások is szerepelnek, holott azok fel vannak véve a választók névjegyzékébe.

A nemzeti párt köréből ezt a tényt azzal magyarázták, hogy az ellenzéki politikusok így akarják elejét venni annak, hogy a névjegyzék másolásánál nevük „szórakozottságból” kimaradhasson. Felebbezésüknek az a célja, hogy bírósággal állapítsák meg, hogy fel vannak véve a névjegyzékbe, hogy utólag minden trükkel szemben bírói végzéssel bizonyíthassák választói jogosultságukat.

A nemzeti pártiak más módon is igyekeznek biztosítani magukat minden későbbi választási trükkel szemben — mondotta informátorunk — és más módon is örökölni fog, hogy pártjának tagjai törvényadta jogukkal élhessenek.

A nemzeti párti politikusoknak ezt a lépését a városházán érthető izgalommal fogadták és arra nézve dr. Mangra Demeter városi főügyész a következő nyilatkozatot tette:

— Éppen most készítem a beadványt ez ügyben a polgármester urhoz. Beadványomnak az a célja, hogy tiltakozzunk ama gyanusítások ellen, amely a nemzeti párti politikusok felebbezési beadványában bennifoglaltatik. Amint a lapokból értesülök, a felebbezésre azért volt szükség, dacára annak, hogy a felebbezők neve fel van véve a névjegyzékbe, hogy a választói névjegyzék lemásolásánál nevük „szórakozottságból” ki ne maradhasson, vagyis bírói döntést akarnak provokálni, hogy fel vannak véve a választók névjegyzékébe.

— Minden pártszemponttól eltekintve ez az eljárás a nagyváradi hatóságok súlyos és hallatlan meggyanúsítását tartalmazza, ami mellett szó nélkül nem haladhatunk el. A törvény szerint a választók névjegyzékét át kell tenni a járásbírószághoz, amely azt hitelesíti és elrendeli, hogy a felebbezés folytán bekerülő polgárok nevét pótlólag vezeték be a listába. Ha tehát, az ilyen módon összeállított és hitelesített névjegyzékből akár szórakozottságból is kimaradnának nevek, ez flagráns közokirathamisítás lenne és ennek a városi tanácsról való feltevése olyan súlyos vád, hogy az ellen erélyesen tiltakoznunk kell.

— Annál is inkább megdöbentem, hogy

het bennünket ez a gyanusítás, mert szabadelvűben és korrektébbul sehol sem állították össze a választói névjegyzéket, mint Nagyváradon, ahol ugyyszólván boldog-boldogtalan bekerült a névjegyzékbe, senkinél sem kutattuk,

hogy kinek milyen a pártállása, vagy nemzetisége.

Értesülésünk szerint a főügyész beadványával a tanács legközelebbi ülésén fog foglalkozni.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter Biharmegyében

A málnási elemi iskola felavatására jött Erdélybe Anghelescu közoktatásügyi miniszter és a felavató ünnepség után tervbe vette, hogy meglátogatja Arad- és Biharmegye iskoláit. Ma délelőtt 10 órára jelezték a miniszternek Nagyváradra való érkezését, azonban a miniszter, akit Regman prefektus és a tanügyi hatóságok fejei vártak, előbb Nagyszalontát ejtette útba.

A kora reggeli órákban magas miniszteri látogatásra készülődő Nagyszalonta népe. A házakat fellebegtették, az iskolák gyermekeit mozgósították a kis város apraja, nagyja az utcán volt, amikor hat óra tájban megérkezett Anghelescu közoktatásügyi miniszter autója. Az új iskolatörvény szigorú megalkotója azért jött Nagyszalontára, hogy felülvizsgálja ott, vajjon az iskolákban amaz intenciók szerint folyik-e a tanítás, amelyeket törvénnyel és rendeletekkel országsszerte kötelezővé tett.

Anghelescu miniszter kíséretében volt dr. Regman Miklós prefektus, Chirvai Vazul kamarai képviselő, Giescu közoktatásügyi vezérfelügyelő és Szilágyi Corbu János tanügyi inspektor. — Fogadására megjelentek a nagyszalontai polgári és katonai hatóságok vezetői, élükön dr. Greavu főszolgabíróval és Moga főjegyzővel. A szokásos üdvözlések után a miniszter — kíséretével együtt — a főgimnáziumba ment, ahol a tanári kar vezetésével végigjárta a tantermeket és megelégedésének adott kifejezést az ott tapasztalt rend fölött.

Néhány helyen magyar nyelvű feliratokat talált a miniszter és utasítást adott azok haladéktalan eltávolítására.

Mintegy 10 óra volt, amikor a miniszter a szemlével végzett. Közben a város főterén felgyülekezett a város népe és várta az előkelő vendéget. A nagyszalontai iskolásgyermekek — jobbára mezitlábos apróságok — reggel nyolc óra óta

ácsorogtak a sáros térségen és dideregtek a miniszter tiszteletére. Anghelescu miniszter barátságos arccal vonult végig a gyerekek sorfala előtt. Egyiket-másikat ki is tüntette megszólításával. Aki közülük tudott románul, az megfelelt a hozzá intézett kérdésekre,

nehány gyerek azonban,

Hét évi börtönre ítélték az egyedinábob gyilkosát

Frreich Ernő büntetését felemelte a győri Tábla

— Az Estlap eredeti távirata —

Lejátszódott az egyedi tragédia második felvonása. A múlt év októberében meggyilkolt Egyedi Géza földi maradványai már porladoznak az előkelő egyedi familia diszes sirboltjában és a tettes dr. Frreich Ernő elméjében zavarodottan ma tudja csak meg soproni börtönében, hogy a győri ítélőtábla még súlyosabb büntetéssel sújtotta, mint a soproni törvényszék.

A győri királyi ítélőtábla épülete előtt szombaton már hajnalban összegyűltek az emberek, hogy megkíséreljék, hátha sikerül az alig 30—40 embert befogadó főtárgyalási terembe bejutniuk.

De hiába volt minden ácsorgás és protekció, a tárgyalásvezető elnök, dr. Szirmai Béla utasítást adott, hogy senki mást ne engedjenek be a terembe, mint a hírlapírókat és azokat a jogászokat, akiket jogi szempontból érdekelhet a bűncselekmény.

Feszült csendben nyitja meg az elnök a tárgyalást:

— Tárgyalni fogjuk a gyilkosság büntetésével vádolt dr. Frreich Ernő ügyét.

Kvasay előadó kezdi meg ezután a referálást:

— Dr. Frreich Ernő 1924 október 6-áról 7-ére virradó éjjel megfojtotta az apósát. A vád előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságról szól, a védelem az erős felindulás kritériumának megállapítását kérte. A soproni törvényszék középutra helyezkedett és szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek és ezért négyévi fegyházra ítélte Frreichot.

Mielőtt az ügyre rátérnék, foglalkoznom kell az ügy szereplőivel.

aki a miniszter kérdését nem értette meg, elpityeredett a magas examinálás miatt.

Ezután a Központi étterembe ment a miniszter, ahol 70 teritékes villásreggelin vett részt. Majd kíséretével együtt autóra ült és a szomszédos Madarász községben szintén szemlét tartott az ottani iskolákban. Madarász után — értesülésünk szerint — Gyapjút fogja meglátogatni a miniszter, aki aztán valószínűleg Nagyváradra is eljön, hogy különböző közoktatási kérdésekben információkat szerezzen és intézkedjen. A terv szerint Anghelescu még a mai nap folyamán meg fogja látogatni a mezőteleget, élesdi és szalárdi járás több községét is, hogy meggyőződést szerezzen arról, vajjon az új állami iskolák építése a kellő hivatalos buzgósággal és a lakosság megfelelő áldozatkészségével folyik-e.

A vádlott 1887-ben, Bajorországban született. Később Párisba került, közben Londonban és Lausanneban járt. Budapesten jogi doktorátust nyert. 1914-ben apja halála után, aki a hancitén esett el, a Kereskedelmi Bank tisztviselője lett. Itt ismerkedett meg Egyedi Ilonával, akit 1916-ban feleségül vett, a házasságból egy gyermek született.

— 1922-ben kilépett a bankból és miután már 1914-ben is tőzsdézzel foglalkozott, most is tőzsdébizományosi tevékenységet fejtett ki. Mint ilyen, ismerkedett meg Bárczy Gyulával, aki 1921-ben

sikkasztás és hűtlen kezelés miatt feljelentette.

A királyi ítélőtábla előadó bírāja felolvassa Frreichnak azt a vallomását, melyet az Egyedi-kastélyban, majd később Sopronban a vizsgálóbíró előtt tett. A vallomást Frreich így kezdte:

— Beismerem őszintén, igaz szívvel, hogy elkövettem a bűncselekményt.

Nem én vagyok ennek az indító oka, hanem az apósom, aki egyszerű családi ügy tárgyalása közben rámkialtott:

— Hazudsz, mars ki a szobából!

Késő este vonult vissza tanácskozásra a bíróság. Az elnök feszült csendben hirdette ki a Tábla ítéletét, amely

hét évi börtönre emelte fel Frreich büntetését.

A táblai ítélet indokolása nem látja bizonyítva

az aljas szándékot, de viszont az erős felindulást sem.

Utóbbi teszi elsősorban indokoltá, hogy a soproni törvényszék négy esztendei börtönre szolt ítéletét súlyosbitandónak találta a fellebbviteli fórum.

Mielőtt **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruházát tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.

Apénzügyminiszter delegátusa a váradi kereskedelmi kamarában

Bukaresti tudósítónk táviratozza: A pénzügyminiszter a maga részéről a nagyváradi kereskedelmi kamarába I. Vasilescu pénzügyi adminisztrátort delegálta.

Az Aviva zsidó leányegylet kulturdelutanya

Első kulturdelutánját tartotta tegnap délután Nagyváradon a Kereskedelmi Csarnokban az Aviva zsidó leányegylet. A Csarnok terme zsúfolásig megtelt az érdeklődőkkel. Az előadás résztvevők az összes nagyváradi cionista alakulatok. A kulturdelután rendezését, mely főként a nemrég elhunyt Lilien nagyírú zsidó festőművész életrajzának ismertetését szolgáltatta, Altmann Annus és Rácz Ilus végeztek nagy körültekintéssel. Az ő érdemük, hogy az összeállított kulturprogram mindvégig nívós és élvezetes volt. A program első száma Altmann Annus elnöknő ünnepi megnyitója volt. Lelkes szavakkal vázolta a zsidó leányok részvételének szükségességét a héber irodalom reneszánszában. Leitner Zoltán saját fordítású novellát olvasott fel Salom Ash-tól. Salom Asch élményei Palesztinában. Weisz Ilonka héber verset szavalt. Weisz Leonka Morris Rosenfeld a nagy héber költő életrajzát olvasta fel. Morris Rosenfeld költeményeit a Vihart London Böske, a Csavargót Altmann Eszti, és a Zsidó katonát Deutsch Ica szavalták el igen hatásosan. Rácz Ilus saját dolgozatát olvasta fel a nemrég elhunyt Lilien festőművészről. Ardos Boriska saját propagandisztikus dolgozatát olvasta fel Palesztináról. A nívós kulturdelután Friedmann Vilmos hegedűs számaival zárult.

* **Felhívás!** A város területén üzemben lévő gyárak és gözmalmok vezetőit felhívja a városi előjáróság, hogy az évente kitöltendő felmentési ivatek vételére 24 órán belül intézkedjenek. Az ivatek átvehetők a Városháza II. emelet 28 és Str. Alexandri No 3. földszint, Vár-alja és Velencei kerületben lévő gyárak részére. Antistia orasulul.

FEST! TISZTIT!
Kalinovcsán
Zöldia-passage 81.
MOS! 1440 VASAL!

Papini:
Krisztus története
Krisztus diadalmenete ez a könyv, bevonulása törődött és csüggedt lelkünkbe. Ára füzve 360 lei. Egész vászonkötésben 420 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Vidékre elküldjük.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

ALICE. Ma délután korábban elvárom, mint multkor. Mindnyájuknak sok puszi...lya. 754

MINDEN hölgy nyugodtan elhatározhatja magát arra, hogy a Mária királyné (Bémer) téren, Kertész Reclam női divat áruházában vásároljon, mert e cég szolid, megbízhat, árai a legolcsóbbak. 1710

Gyermek kocsik Székénél, Plata ualri 16.

LAKÁS

INTELLIGENS uriember csakis feltétlen uricsaládnál tiszta butorozott szobát keres napi háromszori étkezéssel központban vagy villamos vasut mentén. Cimeket a Hegedüs Hirlapirodába kérek, „Elsőrangú ellátás” címre. 714

EGY vagy két szobás lakást keresek központban azonnalra. Lelépést vagy magas házibért fizetek. Balogh, Millerand (Arany János) utca 4. 758

ALKALMAZÁS

IRODAI gyakornok kereskedelmi érettségivel helybeli iparvállalatnál felvétetik. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 755

VARRÓNÓ angol, francia munkás, gyakorlattal, jobb szalonba ajánlkozik. Cimeket a kiadóba kérek. 716

ÓRAS könyvelést és kereskedelmi levelezést vállalom. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 721

LAKATOS tanulókat jó fizetéssel felvesszünk. Halász Testvérek, Cogalniceanu (Várady Zsigmond) utca 16. 751

ELBOCSAJTOTT postások irodaszolgának vagy ehhez hasonló megfelelő állási keresnek Cim: Gál Sándor, Fácán-sor 3. és Sámson Zsigmond, Vlahuta (Szent János) utca 28-b. 747

ANSTANDIGES deutsches Fräulein wird mit guten Zeugnisse zu zwei Buben gesucht, Grünstein Printul Carol (Szilágyi Dezső) utca 23. 750

VINCELLERT keresek november elsőre. Papp Dezső, Pictorul Grigorescu (Mészáros) utca 6. 759

EGY jó megjelenésű fiatalember boltiszolgának felvétetik Szilágyinál, Ferdinánd király (Rákóczi) utca 3. szám. 760

TISZTESSÉGES jó leányt keresek két tagu család, főzés nincs. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 750

Registru Special Registru Personal Lista de vânzare

hitelesítve
15
Lei füzetenként

Kaphatók a SONNENFELD papíráruházban

IPARVALLALATOK adminisztrációjának vezetésében, teljesen gyakorlott, mérlegképes, hites könyvelő, megfelelő állást keres. Cim Hegedüs Hirlapirodába kér. 656

ADÁS-VÉTEL

SZÖRME ujdonságok Leichner-nél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám. 1852

ZONGORA olcsón eladó. Vlahuta (Szent János) utca 46. 559

ELADÓ 2 uri lakásos ház istállóval, udvarral Victoria (Kolozsvari) utcai részen, 560.000 lei. Toma Józsefnél, Tace Ionescu (Körös) utca 21. 2079

FORGALMAS központi utcában fizethetőség átadó. Levelet a Hegedüs Hirlapirodába kérek „Forgalmas” jellegre. 749

180 kötetes klasszikus magyar könyvtár jutányos árban eladó. (Valamennyi diszkótésben.) Jorga Miklós (Zöldia) utca 14. 743

FARKASKUTYA kölykök, gyönyörű fajtisza példányok eladók. Millerand (Arany János) utca 2. I. I. 12.

KÉT lóra való istálló kiadó. Vasilie Stroescu (Téglavető-utca) 19.

ELADÓ egy fehér hálószoba és egy pedálos koncert cimbalom. Tace Ionescu (Körös) utca 27. kapuval szemben. 757

EBÉDLŐSZEKRÉNY pohárszékkel együtt eladó. Arvaház-utca 1.

FEHÉR garderoob tükörrel, karikahajós Central Bobin varrógép olcsón eladó. Pável-utca 18. 761

20 méteres nagy pince kiadó. Pável-utca 18. 762

KÜLÖNFÉLÉK

VIII. gimn. tanuló elemi, polgári, valamint gimnáziumi I-IV. oszt. tanulók tanítását teljes ellátásért, avagy pénzért elvállalja. Ugyancsak a gyorsírást, levelezőt és vitát tanít. Cimeket a Nagyvárad kiadóhivatalába kér.

IZLETES orth. kóser koszt kapható Simeon Barnutiu (Damjanich) utca 2. Ny

ZONGORAT kezdőknek tanítok, ugyanott gyakorolni is lehet. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 581

GÉPAJOUROZAST szép kivitelben és olcsón készít Erbstein, Cuza Voda (Szacov) utca 28.

TALALTATOTT egy selyem sál igazolt tulajdonosa átveheti a Hegedüs Hirlapirodában.

„Zeppelin” kályhaczüst

a háziasszonyok kedvence, mert teljesen szagtalan és tűzálló.

Gyári lerakat

Schönzweig és Beer
festék kereskedőknél, Str. Avram Iancu 13.

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg Testvérek

Str. N. Iorga (Zöldia-u.) 8.

Behuzás, javítás gyorsan készül.

Die Dame

október 2-iki száma
szenzációs tartalommal
jelent meg

Ára 100 lei

Rendelje meg a Hegedüs Hirlapirodában

Ruhákai legolcsóbban lesi, tisztul
galiérok és kezeltöket legszebben
mos és vasal 1849

SZABO LASZLO

Str. Take Ionescu (Körös utca) 1.

Piók: Bazá épület, Bul. Reg. Fer. inand

Szücs- és Szörme-

árut legolcsóbban minden
kivitelben

Andrássynál

szerezheti be.

Str. Vlahuta
(Szt. János-utca 6.

PARFUMERIA

VENUS

megnyit a Sas-passageban

(Novomeszky-cukrászda mellett, hol francia kölnivizek illerent-ként már 120 leiert kaphatók és az összes kozmetikai és szépségápolási cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása 2088

Uj fehérnemű szalon

Strada Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 12.

Csipke beendлизést, gépi gomblyuk kötést vállalom

Krausz Rezsőné

Feltűnő szép ruhadisz

géphímzés, gépajurozás, gouvlerozás, plissézozás gyorsan és olcsón készül Vlahuta Szt. János-utca 29

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Modern új könyvekkel felszerelt kölcsönkönyvtár a Hegedüs Hirlapiroda könyvtára